

Recensie

Stedelijke regio's

Michiel G.J. Smit, Redactie Stadswerk magazine

>>> Onlangs verscheen het boek 'Stedelijke regio's; Over informele planning op een regionale schaal'. Het boek, met betrokkenheid van onder meer het Forum Stedelijke Regio's, biedt een veelomvattend *state-of-the-art* overzicht van stadsregionale samenwerking in Nederland. Daarnaast worden uitstapjes naar het buitenland gemaakt (Ruhr-gebied, Hamburg, Amerikaanse stadsregio's), zijn er enkele stevige meer theoretische bijdragen, interviews met bestuurders die begaan zijn met stedelijke regio's en verhelderende cartografische en statistische overzichten.

De stedelijke economie wordt steeds belangrijker. Waar de dynamiek een aantal jaar geleden vooral in suburbane gebieden op enige afstand van de stad zat, zijn nu steden als Amsterdam en Eindhoven innovatieve aanjagers van de nationale economie geworden. Het is niet meer dan logisch dat deze stedelijke renaissance zich vertaalt in organisatorische verbanden die de gemeentegrenzen overschrijden. Geen formele, hiërarchische samenwerkingsvormen, maar informele, interactieve verbanden, gestoeld op praktische, functionele relaties met overheden, marktpartijen en gebruikers van de ruimte.

Er is volop reden om in stadsregionaal verband de samenwerking te zoeken. De gemeentegrens van de hoofdplaats van de regio - zo die er al is - is allang niet meer maatgevend voor het Daily Urban System. Dat is terug te zien in onder andere het (openbaar) vervoer, de woningmarkt en bedrijvenlocaties. De zoveelste gemeentelijke samenvoeging of inlijving is niet het juiste antwoord op dit gegeven, want dat duurt jaren en kan snel achterhaald zijn. De eerder genoemde informele samenwerkingsverbanden zijn wel

het juiste antwoord. Die zijn ook in vrij korte tijd belangrijke 'beslispodia' op strategisch niveau geworden. Uitwerking van regionaal genomen besluiten wordt steeds meer een formaliteit.

Dwars daar doorheen komt de eeuwig durende discussie over staatsinrichting. De bestuurlijke rol van de provincie werd, mede door de opkomst van stedelijke regio's, de laatste jaren dusdanig uitgehold dat opheffing of drastische samenvoeging in beeld kwam. De regering-Rutte heeft een helder antwoord gegeven op deze ontwikkeling: het Huis van Thorbecke ondergaat geen drastische verbouwing en de onduidelijke tussenlagen (zoals stadsregio's) worden geschrapt. In het concept-Bestuursakkoord, dat overigens om andere redenen op fel verzet van gemeenten kan rekenen, wordt klip en klaar gesteld dat regionale samenwerking op grond van de WGR+ regeling verdwijnt, met bijbehorend financieel instrumentarium zoals de Brede Doeluitkering (BDU); dat gaat allemaal terug naar de provincie.

Hoewel het een heldere keuze is, valt er toch wel wat op af te dingen. Een staatsinrichting uit 1848 wordt als uitgangspunt genomen, de praktijk anno 2011 moet daar maar inpassen. Deze studeerkamerhouding is niet in de geest van het kabinet-Rutte. VVD-coryfee Ed Nijpels zegt daarover in het boek: 'Thorbecke zou zich omdraaien in zijn graf.' Maar misschien moeten we niet te lang stilstaan bij de rigide houding die het Bestuursakkoord op dit punt uitademt. Want ook zonder WGR+-regeling weten de regionale partners elkaar te vinden. Deze is immers praktisch en inhoudelijk gedreven. Een regio als Holland Rijnland (Leiden en omstreken) heeft zelfs nooit deel uitgemaakt van de regeling en heeft desondanks 180 miljoen euro gereserveerd voor regio-

nale projecten. Met of zonder WGR+, samenwerking op stedelijk-regionale schaal zal aan belang winnen. Hoe dat komt, kunt u lezen in het boek. <<

Titel: Stedelijke regio's; Over informele planning op een regionale
Auteurs: Jeroen Saris, Jaap Modder, Pieter van Ree en Marjolein Stamsnijder (red.)
Vormgeving: Beukers/ Scholma
Uitgever: NAI Uitgevers, € 29,50
ISBN: 978-90-5662-820-8

